

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

8/2006

8. března 2006

ročník 91

cena: 10 Kč

Katolictví mne velice lákalo

0 latině a vzdělanosti s profesorkou Janou Nechutovou

Čekali jsme, že se s paní profesorkou Janou Nechutovou setkáme na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, jejíž byla děkankou a kde přednáší latinu. Byli jsme ale pozváni domů. Do domácnosti, kterou řadu let sdílela se svým manželem, známým znalcem antického světa prof. Radislavem Hoškem, s dětmi a domácími zvířátky. Nepřivítala nás honosná vila v Jiráskově čtvrti, ale roztomilý malý domeček v bývalé dělnické kolonii. Domluvit termín návštěvy bylo složité, paní profesorka neustále přednáší, cestuje, konferuje. Našla si pro nás jeden z mála volných večerů. Až na místě jsme zjistili, že volno měla proto, že právě slavila narozeniny.

** Jste určitým symbolem humanitní vzdělanosti, věnujete se latinsky psaným antickým a středověkým textům. Za své překlady dostáváte ceny, jste uznávanou odbornicí. Ale upřímně řečeno, k čemu nám latina může ještě dnes sloužit? Nemí to už jen mrtvý jazyk, který potřebujeme pro historii, filozofii, teologii a další, pro dnešní svět málo „užitečné“ předměty?*

Ukáží to na rozdíl mezi matematikou a latinskou gramatikou. Hodně se mluví o nutnosti maturity z matematiky. Matematika učí strukturám myšlení, a každý, kdo ovládne matematické modely, může ovládnout teoretické postupy v dalších oborech. To je pravda. Já jsem ale přesvědčena, že spíš

než maturita z matematiky by měla být zavedena povinná maturita z latiny. Ona totiž poskytuje totéž co matematika, učí čírou formu, navíc ale poskytně obsahy, tedy humanitní názvy, sdělení. To naše technokratické pokolení pomíjí, protože latinu už skoro nikdo neumí. Nikdo vlastně neví, jak je to pěkné, když si člověk může číst Bibli nebo antické klasiky v originále. Člověk tedy na jedné straně získá schopnost logické orientace a na druhé straně (v těch obsazích) antika přece přinesla světu sekulární humanitu, která není k zahození ani pro křesťanství. Také přináší estetické uspokojení, protože chápete, že ty texty jsou krásné. Třeba apoštol Pavel je příkladem toho, jak antika obohatila judaismus v počátcích křesťanství. Dokonce existuje apokryfní korespondence mezi apoštolem Pavlem a Senecou.

** Nedávno vyšel váš překlad svatého Augustina, jehož spis De doctrina christiana jste přeložila jako Křesťanská vzdělanost. Je to váš oblíbený autor, nebo jaký byl důvod pro tento překlad, za který jste loni při udělení překladatelských cen Josefa Jungmanna dostala mimořádnou tvůrčí odměnu?*

Mne zaujal právě přístupem, který tam Augustin má vzhledem k tzv. „židovské kořisti“. On totiž říká, že podobně jako si Izraelci odcházející z egyptského otroctví odnesli na Hos-

podinův příkaz egyptské šperky a roucha, právě tak by si křesťané, vycházející z pospolitosti starých Řeků a Římanů, měli vybrat to, co za něco stálo - filozofii, především platonskou. A navíc je to kniha o rétorice. Augustin tak vlastně předal budoucím věkům Cicerona. Proto mne ta kniha velice inspirovala k překladu.

** Vy jste se nikdy netajila s tím, že k Pánu Bohu máte určitý vztah. Troufnete si říci, že Bibli znáte lépe než leckterý kněz. To jsou rodinné vlivy?*

Tatínek byl evangelík, z oblasti velmi protestantské. Proto maminka, když si ho brala, přestoupila od katolíků. Jí to vlastně bylo docela jedno. Patřila ke generaci vzdělaných žen, které neuznávaly za vhodné si s Pánem Bohem něco začínat. Připadalo jí to příliš lidové, nevzdělané. Ale imponovala jí historie písmáků v tolerančních sborech, byla trochu romantička, takže klidně vstoupila k evangelíkům, aniž by to nějak zvlášť spojovala s Pánem Bohem. Byla jsem tedy evangelicky vychovávána. Pak jsem si řekla, že tohle tedy ne, protože jsem si myslela, že je třeba věřit úplně jinak. Tak jsem žila léta mimo církev. A potom jsem se nějak rozpomněla.

** Aha. A jak se to dělá, to rozpomínání?*

No já mám pocit, že to zařizuje Duch svatý, ne?

Pokračování na str. 2

Sbor ČCE v Praze na Vinohradech vyzdobil malbami Miroslav Rada (viz str. 3)

Člověk je víc než příroda

Pozorný čtenář si při čtení 1.kapitoly Genese (1.knihy Mojžíšovy) může všimnout, že zpráva o stvoření je najednou přerušena. Dosud, až do 25.verše, se Bůh se svým stereotypním "i řekl Bůh" (7krát) obracel k zemi a nebi, a tu se najednou obrátil sám na sebe a řekl: "Učiňme člověka, aby byl naším obrazem." Podle tohoto zvláštního dekretu stvořil Bůh člověka. I po této zevní formální stránce je zdůrazněna jeho jedinečnost uprostřed stvoření. Tímto dekretem byl člověk učiněn korunou a cílem všeho stvoření. Když to tak o sobě vyznáváme, nemluví z nás pýcha, naopak přijímáme toto své určení s vážností a pokorou. To vědomí je totiž vztyčený prst: Jsi člověk, koruna všeho stvoření, abys byl Božím obrazem! Ne pýcha, ale odpovědnost před Stvořitelem i vším stvořením se mě zmocňuje: jednak jsem v řetězu stvoření jmenován na samém konci - už to mě staví do zvláštní odpovědnosti - ale zvláště Bůh se těší, že budu s to odpovědět na jeho slovo slovem, na jeho lásku láskou. Jako v zrcadle chce Bůh spatřit na člověku svou tvář. Bylo by nesprávné myslet si, že před velikostí vesmíru bychom měli zmlknout a pokladat se za nic. Jak by mohla kvantita (množství) znamenat víc než kvalita? Člověk je víc než vesmír. Je schopen objevovat jeho skryté zákony a spočítat dráhy jeho těles, a to nejen díky rozumu, ale hlavně svému určení být Bohu protějškem. Přednost má subjekt (člověk) nad objektem (přírodou).

Uvažujeme o určení člověka, které se ve zprávě o stvoření objevuje v tom, že je povolán vládnout nad vším stvořením. Ta vláda je důsledek podobnosti člověka s Bohem. Protože člověk a jen on je určen k podobnosti s Bohem a je s ním ve styku, má právo a povinnost podrobit si zemi a vládnout nad všemi ostatními tvory. Člověk by nebyl schopen uskutečňovat své božské určení, kdyby se nepozvedl nad přírodu a od ní se nedistancoval. Člověk podrobený přírodě a s ní zajedno by nemohl vést život vskutku lidský. Už ta skutečnost, že se drží vzpřímen a chodí vzpřímen, je pro něho znamením tohoto pozvednutí. Zvedá se nad přírodu tím, že dává jména zvířatům a užívá jich. Tak Bůh povolává člověka, aby byl řemeslníkem a "stvořitelem" civilizace. Tím však jeho lidství není vyčerpáno. Jeho rozhodné povznesení nad přírodou se projevuje v tom, že ji neuctívá jako božskou. Distancuje se od ní. To však předpokládá, že zná Boha jako stvořitele vesmíru a jako toho, kdo je povznesen nad všechno stvoření. Pokud člověk považuje přírodu za božskou - jako je tomu v pohanství - není jejím skutečným správcem, ještě se nad ni opravdu nepovznese a ještě není schopen být opravdu člověkem. Pokud znovu upadá do zbožštění přírody, nutně ztrácí své lidství. Avšak na druhé straně člověk ztrácí své lidství, když si o něm myslí, že pochází z jeho panování nad přírodou a z toho, že je tvůrcem civilizace a techniky. Civilizace a kultura nezaručují lidskost. Naopak, pokud nejsou podrobeny vyššímu principu, degenerují do nelidskosti. Tak to vyplývá z hierarchického pořádku, který pochází z podobnosti člověka s Bohem a z jeho panování nad přírodou.

Člověk nedosahuje lidství pomocí civilizace a kultury. Naopak, civilizace a kultura se zlidšťují, když člověk, který je tvoří, je vskutku lidský. Skutečné lidství má základ ve vztahu člověka k Bohu, ve způsobu, jímž chápe a uskutečňuje své určení k lásce a k životu věčnému. Když místo toho člověk hledá své vyšší určení v civilizaci a kultuře, má je namísto Boha a přikrne jim věčnou hodnotu, zadělává na degeneraci k nelidskosti. Civilizace bez Boha, která klade větší důraz na schopnosti než na osobnost, stává se vskutku nelidskou.

Dokončení na str. 3

Na začátku

Deset zastavení nad prvními stránkami Bible

II.

*„A viděl Bůh vše, což učinil, a aj, bylo to velmi dobré.“
(1M 1,31)*

Biblická zpráva o stvoření je poměrně mladá v rámci celého starozákonního svědectví. Na samém začátku Bible není proto, že by to bylo vyprávění literárně nejstarší, nýbrž proto, že pozdější „redaktoři“, kteří dostali od Pána Boha (zpravidla aniž věděli, že píše Bibli) za úkol seřadit a uspořádat jednotlivá biblická svědectví do větších celků, nemohli ani jinak, než dát vyprávění o tom, co bylo na začátku, na začátek.

Literárně toto svědectví vykrystalizovalo do dnešní podoby někdy v 6. století před naším letopočtem. Samozřejmě už i předtím si Boží lid kladl otázku: „Kde se vzal svět a všechno na něm?“ A dostali jistě v podstatě stejnou odpověď, jako je zachycena na prvních stránkách Genese. Ovšem kdybychom jim řekli: „Lidé, když vám to bylo odkryto, tak to ho-

nem zapište!“ (v dnešní době se po pravidle honem zapisují různá zjevení, že ano), oni by to zhruba do roku 1000 před Kristem zapsat ani nemohli, protože ještě psát neuměli. Ale i potom, když už docela slušně psali, by nám asi řekli: „Zapisovat? Proč? Proč na to jít složitě? Vždyť ono se to dá tak krásně naučit nazpaměť a máš to v srdci a ne na hliněných destičkách nebo na papíře.“ Takže velmi významným způsobem, naprosto nezvyklým a cizím v době počítačové, jak se předávalo svědectví víry a každé sdělení, je tak zvaná *ústní tradice*. Od úst k ústům, od srdce k srdci, z generace na generaci se předávalo svědectví o Pánu Bohu a jeho činech. A ještě jedna velice napínavá věc tu hraje roli: když si to předávali z generace na generaci, tak to jen tak nepapouškovali, nýbrž při tom *mysleli*. Příkladně! A když vskutku mysleli na to, co říkají, pak pokaždé to přejaté svědectví víry dokázali aplikovat, vztáhnout na svoji situaci, v

níž právě byli. V tom vidím také Boží záměr, nikoli lidské zkreslování a lidské zásahy. Duch svatý si při svém působení může použít prostředků téměř neuvěřitelných. Kolikrát třeba vnějšně nepříznivé podmínky například v mladé církvi přinesly veliké požehnání.

Takže když i my teď čteme Bibli, tak v tom biblickém poselství vždycky najdeme také odraz té konkrétní tehdejší doby. Tak se stává biblické svědectví dynamickým Božím slovem do života. Není to zkostratělá dogmatika ani sbírka abstraktních pouček. I to je dobré si uvědomit, abychom celému biblickému svědectví porozuměli správně a objevovali v něm ohromnou, strhující napínavost, která spočívá v tom, že se Boží slovo zvěstuje do nejkonkrétnější, často spletité, nesnadné, rozporuplné situace lidí. Je třeba vzít náležitě v potaz i tu konkrétní tehdejší situaci, do níž znělo poselství Boží.

Jan Nohavica
Pokračování příště

U Boha je možné všechno

Mk 10,17-27

Mistře dobrý, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě? To je – viděno z kostelních lavic – velice sympatická otázka. Její obsah i forma prozrazují přemýšlivého člověka. Ten muž si uvědomuje, že věčnost a časnost jsou spojené nádoby, že dnešek a zítřek od sebe nelze oddělit. Ale Ježíš ho místo pochvaly zkritizuje: Nikdo není dobrý, jedině Bůh! Nás mužovo oslovení nejspíš vůbec nepohoršuje. Ježíš je jím však situován do role rabína, který ovládá umění dokonalosti a nyní do něj má zasvětit nového žáka. Proto se ohrazuje. Člověk o dokonalost vždycky jenom zápasí. Ježíš hned naznačuje jak: Nezabiješ, nezczizoložíš, nebudeš krást, nevydáš křivé svědectví, nebudeš podvádět, cti svého otce i svou matku! Ani puntík z Desatera Ježíš neruší. Přesto však k němu zaujímá zcela jiný postoj nežli jeho současníci. Zákon mu není maximem, nýbrž minimem! K podílu na věčném životě nestačí prolézt. K němu je třeba vzlétnout. Nestačí nezabít. Už hněvat se na bratra bez příčiny je hřích. Tak daleko ovšem muž nedohlédne. Je až komické, jak na Ježíšova slova reaguje: Mistře, to všechno jsem dodržoval od svého mládí. Světec! Anebo člověk, který si fandí? Ježíš s ním toto dilemma neřeší. Nepřipomíná mu, kdy přece jen selhal. Místo toho na něj s láskou pohlédne. Takové nasazení je třeba v každém případě ocenit. K získání podílu na věčném životě je to však málo.

Nebeské brány neotevírá slušnost a morálka. K tomu, aby se pohnuly ve svých čepech, je třeba mnohem větší síly. Je otázka, zda ji v sobě onen muž nalezne. Ježíš ho k tomu vybízí: Jdi, prodej všechno, co máš, rozdej chudým a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne! To je nečekané přitvrzení. Je-li dodržování příkázání Desatera na hranicích lidských možností, tak tento požadavek leží za nimi. Kdo z nás – i kdyby měl plná ústa řeči o chudých – by něco takového dokázal? Ani ten horlivý muž to nedokáže. Je kvůli tomu smutný, ale uvedená cena se mu zdá být za podíl na věčném životě příliš vysoká. Nedokáže se kvůli tomu, co nemá, rozloučit s tím, co má.

Pokud od Boha všechno chci, musím být pro něj ovšem ochoten všechno vydat. Obava, aby to nebylo více nežli je nezbytně nutné, neodpovídá bezmezné slávě věčnosti. Morální bezúhonnost, na níž si muž tolik zakládá, je důvodem pro uspořádání slavného pohřbu. Neotevírá však před ním bránu věčnosti. Ta se otevírá před těmi, jejichž následování je bezvýhradné. A nejen ve vztahu k majetku. Stejně jako bohatého muže kritizuje Ježíš i toho, který chce nejprve pochovat svého otce, či toho, který se chce nejprve rozloučit se svou rodinou.

Podíl na věčném životě není odměnou za plnění Desatera. Zákon je dobrý, ale spása k nám přichází v milosti! Dveře Božího království neotevírají naše mravní předpoklady. Kdo si na nich zakládá, ten se paradoxně stává neschopným následovat Krista. Kdo něco má, ten se toho totiž nerad vzdává. Je jedno, zda se jedná o bankovní konto nebo vývěsní štít morální bezúhonnosti. K čemu člověk přilne, to se mu pak stává hrbem, který mu brání vejít tam, kam vejít touží.

Kdo tedy může být spasen, ptají se Ježíšovi učedníci. Dobře si uvědomují, že i oni jsou hrbatí a uchem jehly neprojdou. I zbožní mají totiž své modly a modličky. Zpravidla nenápadné a vysoce kultivované. Sbírkou známek, rodinu, zdraví, práci... Ježíš jim odpovídá: U lidí je to nemožné, ale ne u Boha; vždyť u Boha je možné všechno.

Člověk má činit, co mu Hospodin přikázal. Svou spásu však má odvozovat od jeho milosti. Následování, k němuž nás Ježíš zve, je zavazující i osvobodivé zároveň. To je na něm tak podmanivé. Realizuje se v něm lidská odpovědnost, a přesto není depresivní. Vede nás k bytostnému nasazení, ale nečiní na něm závislou naši budoucnost!

Ten dávný tazatel viděl v podílu na věčném životě odměnu za svou mravnost. Když zjistil, že vyšší latku mravnosti už nepřeskočí, rezignoval a smuten odešel. To je škoda, protože u Boha je možné všechno. Bůh může spasit i toho, kdo nemá vůbec nic. Je k tomu jen třeba nespolehat se na svou spravedlnost ani své bankovní konto, ale na jeho milost.

Emanuel Vejnar

Zajímavé programy v televizi

Na programu ČT1 můžeme každou neděli odpoledne sledovat křesťanské vysílání. V neděli 12. března vysílá ČT1:

CESTY VÍRY - 14.05 H
Zpověď nebo psychoterapie?

Jak mluvit s vlastní duší. Připravili J. Nerušil a V. Karas

Co je a co není svátost smření, nazývaná svátostí pokání či zpovědi? Lze srovnat zpověď s psychoterapeutickým rozhovorem? Mohou se navzájem vhodně doplňovat, aniž by se vzájemně nahrazovaly? Příspěvek je víceméně postaven na dvou hlavních aktérech: jedním je psycholog, znalý psychoterapie, sám věřící, druhým je známý psychiatr, jáhen, který je autorem příručky pro zpovědníky a tedy spíše zastupuje pohled ze strany církve.

KŘESŤANSKÝ MAGAZÍN - 14.25 H
Radosti a strasti života víry

V úvodu magazínu představíme Libora Doležala, zakladatele brněnského sdružení Domov pro mne. Libor je křesťan, který nežije život vzdycháním nad svým těžkým životním údělem, ale snaží se sloužit tím, co má, mezi což paradoxně patří i jeho handicap. Dále v magazínu zavítáme do malé farnosti v Brankovicích na Vyškovsku. Místní věřící se zde rozhodli obnovit život v dosti chátrající budově místní fary a vytvořit tak otevřené společenství lidí, které má co nabídnout jak lidem věřícím, tak i nevěřícím. Závěr bude patřit zprávám z Vatikánu. *Pořadem provází Petra Oppeltová.*

Nepřipravená Evropa

Evropa čelí třetímu nájezdu islámu v dějinách. První proběhl nedlouho po samotném vzniku islámu. Islám tehdy smetl celou řadu starobyklých říší – v podstatě obsadil celý Blízký Východ a severní Afriku. Byl zastaven až Karlem Martelem v samotném centru dnešní Francie...

Druhý nájezd nebyl tak prudký a postupoval přes Balkán. Zastavil se až u Vídně, kterou osmanští Turci obléhali hned dvakrát, 1529 a 1683. V té době vládli muslimové celému Balkánu.

Třetí nájezd probíhá pochopitelně ve zcela odlišných podmínkách. Na rozdíl od prvních dvou se islám může opírat o muslimské komunity, těšící se naprosté svobodě v „hostitelských“ evropských zemích.

Evropa se těší naprosté technologické a ekonomické převaze, to jí ovšem na vítězství nebude stačit.

Evropě totiž do značné míry chybí vůle žít. Projevuje se to na rovině tělesné (v Evropě se rodí málo dětí, a proto za několik desetiletí muslimové v některých evropských zemích převáží už jen díky demografickému vývoji, ať už bude vývoj civilizační jakýkoli), tak duchovní. Omluva dánského listu, který loni v září uveřejnil

karikatury muslimského proroka, je toho výmluvným příkladem. Mnozí Evropané nemyslí nic než na randu – proč bychom si nenamalovali nějaké karikatury?! Zaštiťují se svobodou slova, ale nemají na to, aby za tuto svobodu slova skutečně bojovali. Není tak zcela divu, protože pro mnohé svoboda slova znamená především svobodu dělat si ze všeho randu, a popravdě řečeno, kdo by za něco takového pokládal život?

K tomu přistupuje neuvěřitelná slepota, co se týče duchovního světa. Náboženství bylo v Evropě odsunuto na okraj a vytlačeno více méně do privátní sféry. Každý, kdo něčemu opravdu věřil, byl označen za fanatika. Panovala představa, že nějaké duchovno je snad pro staré báby – my moderní lidé jsme to dávno překonali. Patří to leda tak do skanzenu.

Když na nás pak dolehne obrovská duchovní síla soustředěného islámského náporu, nevíme, oč vlastně jde. Kdo to řídí? Kde se vzaly dánské a norské vlajky na muslimském venkově? Jsou to teroristé z al-Kaidy, nějakí imámové – kdo to je? Že za tím mohou být nějaké duchovní síly, to normálnímu Evropanovi ani nepřijde

Katolictví mne velice lákalo

Pokračování ze str. 1

** Ale užívá k tomu nějaké prostředky, setkání s lidmi, události...?*

Používá k tomu vtisky. Já je měla spíš z mládí než z dětství. Nemohu tedy říci, že bych odpadla úplně. Nikdy mne to nepřestalo zajímat, vzrušovat, inspirovat. Koneckonců odtud také moje volba studijního oboru a specializace. Dala jsem se na studium české reformace, takže moje konfirmační znalosti mně byly docela užitečné. Ale chcete-li úplně konkrétní důvod toho návratu, pak za to může mistr Matěj z Janova. Ten ve svých pěti knihách stále dokola omílá to, jak je sladká eucharistie, jak má cenu každý den ji prožívat a vědět, co je to communio s Bohem. A tak jsem začala chodit po kostelích, především katolických. S mou katolic-kou přítelkyní jsme chodívaly na ranní latinskou chorální mši na Petrov.

** Takže my katolíci jsme měli šanci rozmnožit své řady o jednu sestru znalou dokonale latiny?*

V tu chvíli přišly ke slovu právě ty vtisky z mládí. A také jistá kázeň. Věděla jsem, že v protestantismu mně něco chybí a chybět bude, především bohatství liturgie a častá eucharistie. Katolictví mne velmi lákalo, ale nakonec jsem se přece jen vrátila k víře svých předků, takže jsem členkou Českokobratrské církve evangelické, pracuji ve staršovstvu našeho sboru. Kdysi jsem si to trochu formulovala jako parafrázi apoštolových slov, že za vše, čím jsem, vděčím mamince a Českokobratrské církvi evangelické.

** Co na to říkal váš slavný a známý manžel? Měl z toho návratu radost?*

Dodnes si o tom netroufám něco jasného vypovědět. V dobách jeho marxistické víry ve čtyřicátých a počátkem padesátých let byl kdesi jinde. Pravda je, že moje angažmá neviděl rád. On byl o 15 let starší, a měl tedy za to, že jsem mladá a hloupá, takže ke mně zaujímal láskyplně shovívavé stanovisko. A možná měl za to, že je třeba držet mne zkrátka. Já si ale žila svým vlastním životem. Rozhodně v této oblasti víry.

na mysl. Sám ničemu nevěří, tak nedokáže pochopit, že někdo je o něčem přesvědčen natolik, aby to v něm vyvolalo takové vášně, jaké můžeme sledovat v záběrech z protievropských demonstrací. Nicméně mnozí nás stále utěšují, že to jen někteří muslimové jsou takoví...

K tomu přistupuje obrovská nejednota. Není to poprvé, co se ukázala neschopnost Evropy zaujmout společný a jasný postoj. Maličké Dánsko jsme v tom v podstatě nechali. (Pochvalu zaslouží náš ministr zahraničí, který na to jednoznačně poukázal.) Ti, co s takovou chutí zesměšňovali křesťany, najednou dostávají strach a pěstují autocenzuru.

Nadto u mnoha Evropanů vládne antiamerikanismus. Amerika ve dvou světových válkách Evropu zachránila. Děláme něco pro to, aby měla chuť zachraňovat nás potřeťi? Nebo děláme vše pro to, aby si rekla: Už dost?

Snad by byla jedna cesta, jak z toho ven. Ale asi o ní nikdo nebude chtít slyšet. Říká se jí pokání. Návrat k Bohu.

Možná je ale už pozdě.

Dan Drápal

ků, perfektně překládala. Vydala dvě publikace za spoluautorství Václava Černého. Takže moje maminka nebyla žádná dvojka. Byla to velká žena. Ale to společenství s Pánem Bohem bohužel nikdy nenalezla.

** Když jste vy sama hledala své místo v církvi, říkala jste, že jste chodila po kostelích. Takže jste to různě zkoušela, kde by to bylo nejlepší?*

Tomu šmejdění po kostelích se u evangelíků říká „surfování po Sionu", kdy lidé obejdou všechny kostely, aby našli toho pravého kazatele, který jim vyhovuje. Já si ale myslím, že člověk by měl slyšet Slovo Boží, a ne chodit „na někoho". Spíš jsem si při tom hledání ujasňovala, kde vlastně chci být.

** Co se vám v životě nejvíc povedlo, na co jste hrdá?*

Co se mi nejvíc povedlo? Něco se mi povedlo, některé věci by ještě chtěly dotáhnout, ale ono to „povedlo se" zavání úspěchem, a o to přece nejde. Ovšem největší radost mám ze svých doktorandů. To jsou mladí lidé, kteří usoudili, že středověk je prima, a já doufám, že k tomu dospěli i proto, že jsem jim to ukázala. Cítíte, že řadu věcí dělají právě proto, že jste je do toho přistrčil vy. Takže jistým způsobem jsou to moje intelektuální děti. Těch mi Pán Bůh naděлил vrchovatě. Potěšuje mne i to, že jsem převzala vedení latinské medievistiky v jakési načaté podobě. Můj předchůdce profesor Ludvíkovský, velmi vzdělaný pán, nemohl dřív pro obor moc dělat. Dnes máme bohatě vybavenou knihovnu, z toho mám také velkou radost.

** Máte kromě radostí i nějaké obavy?*

Za posledních 150 let se s civilizací stalo stejně mnoho, jako předtím za celých 1500 let. Tak toho bych se obávala. Najednou je tu jakési zrychlení, vypadá to, že cesta ke konci nastane dřív, než jsme si mysleli. Ale z úst staršího člověka to zní docela problematicky, tedy ten pocit, že svět nějak degeneruje. Říká to totiž každá generace od

Dokončení na str. 3

Miroslav Rada – vyznavač a umělec

Významné životní jubileum bratra Miroslava Rady, který se 23. února dožil osmdesáti let, bychom rádi připomněli ukázkami z jeho díla. (red)

O něm

S Miroslavem Radou jsem se poprvé setkal na jaře roku 1968. Byl jsem uchvácen jeho malováním a jeho teologickým chápáním. Náš vztah rostl a prohluboval se po celých 32 let.

Mojžíš

Jako metodistický kazatel jsem se 40 let spoléhal na slova, modlitbu, četbu a psaní. Je pravdou, že slova jsou ústřední složkou naší víry. Avšak Rada pochopil již před třiceti lety, že v naší době ztratila slova mnoho ze své síly, hloubky a tajemná, jimiž vtěluje Boha do naší zkušenosti. Rada převádí křesťanskou nauku a zkušenost do vizuálního symbolu, do barvy a tvaru. Zve nás do výšek a hloubek svého setkání s Bohem svými očima. Miroslav hluboce ovlivnil moji kazatelskou praxi. Vyučuji modlitbám a meditaci. Je mi zřejmé, že oba jsme stranami téže mince. Radovo umění nás vyzývá k modlitbě a meditaci, jeho dílo oslovuje naši duši. Není to pro nás snadné. Je ale skutečná víra pohodlná? Musíme se učit novému jazyku víry, jehož podstatou je meditace, zamyšlení. Rada se snaží svým dílem oživit a obnovit naši víru. Je to nové, obtížné, je to výzva. Je to plodné jako strom, z něhož Ježíš nabízí čerstvé, lahodné fíky jako pokrm pro naše duše.

David T. Strong

On sám

„Umění bez svobody, pod nátlakem moci, nemohlo být ničím jiným než předstíráním, neupřímností, lámáním charakterů s důsledkem stagnace umělecké tvorby. Naštěstí řada malířů, hlavně mladých, mezi něž jsem se mohl počítat, usilovala za dveřmi svých ateliérů i nadále o moderní projev bez přetvářky, o projev pravdivý, vyjadřující náš současný životní pocit. V takovém ovzduší vznikaly mé malířské sny a představy. Uchoval jsem si vnitřní svobodu, přestože většina mého života se odvíjela v nesvobodě. Snad to byl právě hnací motor a motivace protestovat proti sterilnímu socialistickému realismu, který byl pro malíře přímo symbolem útlatku a potírání svobodného myšlení, citění i konání, symbolem diktátu.“

M.R

Jedni druhých břemena neste

„Mezi stěnami ateliéru jsem byl svobodným člověkem i za totality a maloval jsem to, co jsem cítil, co jsem si myslel, v co jsem věřil a co jsem žil. Hledání svého malířského rodokmenu na nějž je možno navázat nebo být programově v opozici, a posléze hledání sama sebe, to je dlouhý proces a někdy mám dojem, že nikdy nekončí. Člověk se neustále mění a proměňuje. Jiný je ráno, jiný večer, jiný za týden, za měsíc, za rok. A to se projevuje právě tak v malování, v malířské formě. Vždyť změna, proměňování se, probíhá celým našim životem. V tom je život krásný, dynamický, nevšední, stále nový, s novými nadějemi. Všechny tyto proměny a změny sleduje paralelně i umění; je obrazem doby, seismografem jejího pohybu, je jejím kritikem i obdivovatelem, je bojovníkem i tvůrcem krásy. Přináší člověku poznání světa, jeho dějů v něm. Způsobem sobě vlastním zprostředkovává toto poznání v oblasti citů a smyslů. Toto poznání se odlišuje od vědeckého poznání velikou šíří, neatomizovaně - globálně.“

M. R

8

Snad s výjimkou docela maličkých dětí ježka zná každý. Ježek je roztomilý zvířátko s krásným čumáčkem a tmavými "brýlemi" kolem očí. Na ježkovi jsou ovšem nejzajímavější tvrdé bodliny. Někdo jich na jednom ježkovi napočítal skoro osm tisíc Jsou ovšem i jiná zvířátka, která mají bodliny - ježura nebo dikobraz,, Protože však ježura žije v daleké Austrálii a dikobraz v Africe, Indii, na Sumatře a Borneu, tak se s nimi setkáváme nanejvýš v zoologické zahradě. Kdežto ježka můžete potkat klidně kdekoli u nás - na kraji lesa, v zahradě nebo i na pražské ulici...

O jezcích se už od pradávna vypráví, že si napichují na ostny jablíčka a odnášejí si je do pelíšku. Jenže potkali jste opravdu ježka s jablíčkem na zádech? Možná, že bude mít na ostnech napíchnutý nanejvýš suchý list, jak se "popelí" v prachu. Tak vidíte! O jezcích se také říká, že to jsou zdatní lovci zmijí, kterým nemůže uškodit hadí jed. Ale ani to není pravda. I když mají výborný posřeh, někdy se stane, že je zmije přece jen rychlejší a ježka uštíkne. Občas to ježek přežije, někdy však ne.

Ježek Pícháček vypadal jako ostatní ježci, s nikým se však nedružil. Když se s ním chtěl některý jiný ostnác kamarádit, Pícháček ho hned pěkně, jak se říká, "odpálkoval": "Jdi si svou cestou! Já jsem se tě o společnost neprosil!" Jistě uznáte, že takhle by se s našimi bližními

Pichlavý ježek

mluvit nemělo. Jindy se zas pustil do vrabců: "Vždyť vy jste jen takoví příživníci. Koukáte, kde byste co ukradli, a sami nic neumíte!" Popíchoval i včely: "Nač se tak dřete? Myslíte si, že je to kdovíjak krásné pracovat pro druhé, ale já vám říkám: nejlepšší je myslet jen na sebe." A to také ježek dělal. Ten roztomilý Pícháček se totiž dovedl chovat nejen pěkně pichlavě, ale také tvrdě. Byl to ve skutečnosti postrach broučků a pavoučků, mravenců a slímačků, žabek a malých hrabošů. Neváhal dokonce pojídat vajíčka ptáčků a šplhal někdy kvůli tomu i po břečtanu a živých plotech. Že se někdy neudržel na ohebných větvičkách? Co na tom! Bleskurychle se stočil do ostnate koule a skulil se na zem.

Jednou se Pícháček dozvěděl zajímavou věc. V létě se prý v noci zdržuje na vyhlátě asfaltové silnici za městem spousta všelijakého drobného hmyzu. Pane, to si dám! pomyslel si a hned příští noc se tam vypravil ze svého pelíšku v městském parku. Bylo to dost daleko. S dupáním a funěním se tam však šťastně dostal. Začal se rozhlížet po vozovce a už se mu sbíhaly sliny, jak si pochutná na všech těch housenkách a slímačích, co tu najde. Sotva však došel doprostřed silnice, oslepile ho silné světlo, které se k němu s hukotem řtilo. Ráno lidé, kteří jeli na kolech do práce, uviděli zkrvaveného Pícháčka ležet na silnici už bez hnutí. "Chudák ježeček!" řkali. "Ti šoféři jezdí jako blázni!" A když včely vyletěly za dopolední snůškou, litovaly: "Teď nás už nikdo nebude popíchovat!"

Někdo musí všecky kolem neustále popíchovat. Chceš-li ale lidi získat, budeš se k nim jinak chovat.

Daniel Henych
Pokračování příště

Člověk je víc než příroda

Dokončení ze str.1

Ztrácí svůj skutečný střed a rozplyne se do mnoha oblastí a zájmů, které bojují mezi sebou a usilují žít na úkor druhých. Skutečná civilizace se vyvíjí, když vyšší principy řídí všechnu tvorbu. Civilizace nenáboženská, mravně lhostejná může jen degenerovat.

Ovšem náboženství a morálka jsou totožné, když Bůh svaté lásky je uznáván jako základ všeho bytí a jeho vůle přijata za normu vši morálky, jinak řečeno když člověk věřící v Ježíše Krista vyznává, že je stvořen Bohem k lásce a povolán ke společenství s ním. Jenom tento princip zabrání tomu, aby panování člověka nad přírodou nezdegenerovalo v tyranství a sobecké vykořisťování přírody. Člověk není povolán k svévolnému panování nad přírodou, ale k panování, které uctívá a miluje všechno stvoření jako stvoření Boží.

Co je skutečné lidství? Je založeno na vztahu člověka k Bohu. Lidství je způsob, jímž člověk uskutečňuje své určení k lásce a k životu věčnému. Když místo toho hledá své určení v civilizaci a kultuře, dopouští se vzpoury, zvláště když civilizaci a kulturu postaví na místo Boha. Tato vzpoura vidí nejvyšší hodnotu tam, kde není: v civilizaci a kultuře. Pamatuji, s jakou starostí jsme se dívali na toho, kdo z brněnské mládeže chtěl odejít, aby pracoval v kultuře a v ní se realizoval. Ta starost byla pochopitelná. Člověk slabý ve víře mohl v kultuře svou víru ztratit. To by ztratil sám sebe a byla by to ztráta nenahraditelná. Na druhé straně kultura čeká na ty, kdo jí pomohou ke skutečné lidskosti, a to mají být silní ve víře, ti, kdo vědí, že jsou určení k životu s Bohem lásky a k životu věčnému. Civilizace, která se osvobozuje od Boha, stává se nelidskou. Ten, kdo na to doplácí, je člověk, zákazník, konzument, uživatel. Ne každá civilizace roste a rozvíjí se. Nejedna už zanikla. Rozvíjí se ta, která je řízena vyšším principem, který je odvozen od pravdy. Je to ta civilizace, která uznává Boha lásky za základ všeho bytí a jeho vůli za normu vši morálky.

Co je člověk, ptá se žalmista Boha a diví se: "Učinil jsi ho málo menšího andělů" (8,6). Nový zákon nadto nám oznamuje, že Bůh "nás předem určil, abychom rozhodnutím jeho dobroty byli skrze Ježíše Krista přijati za syny a chválili slávu jeho milosti" (Ef 1,5).

Josef Veselý

ho je člověk sám nalezen", jste si asi ověřila, že vaše cesta k víře vede přes rozum, přes přemýšlení o víře, o Bohu. Znáte obě tradice - evangelickou i katolickou. Jaký je váš dnešní postoj? Ve víře v podstatě existují dvě hlavní cesty – cesta citová a rozumová. Já tím nazřením, citěním nepohrdám, ale jsem přece jen nedůvěřivá, vidím-li ji u jiných lidí než u babiček s růžencem. Obávám se, že u intelektuálů je to zkratka. Tázat se, „tak-li by ty věci byly,“ je přece jen apel na rozum, který nám Pán Bůh dal. To přímé zření nemusí být a u mnoha svědků víry nebylo, ale u mnoha našich přátel je to jakási překotnost: honem, abych byl tam, kde být mám - a tak o víře moc nepřemýšlím a raději zvolím zkratku. To mi vadí. Já myslím, že víra se má zvažovat.

MILAN BADAL, JOSEF NERUŠIL
KT 5/2006

Prof. PhDr. JANA NECHUTOVÁ, CSc., nar. 28. 11. 1936 v Olomouci. Profesorka na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, přednáší na Ústavu klasických studií. V letech 1959-1961 pracovala ve státním archivu v Třeboni jako archivní pracovnice, od roku 1961 až do současnosti působí na FF MU, v letech 1995-1998

jako její děkanka a od roku 1998 do roku 2000 jako proděkanka. Specializuje se na středověkou latinu a na latinu pro historické a filozofické obory. Přednášela ve Vídni, Řeznu, Mnichově, Palermu, Vratislavi. V letech 1994-1999 členka redakční rady Studia Comeniana et historica, od roku 1994 vedoucí redaktorka Slovníku středověké latiny v českých zemích, od roku 1997 členka redakčního kruhu Listů filologických. Byla oceněna zlatou medailí MŠMT, stříbrnou medailí UK a medailí J. A. Komenského. Za její činnost jí byl roku 1992 udělen profesorský titul.

(Foto Josef Nerušil)

Vzpomínky na maminku

V třicátých letech minulého století Arnoštka Čapková, rozená Dobrovolná - od jejíhož narození 1. března uběhlo 100 let - bydlela s rodinou ve vilce se zahradou a altánkem v Praze na Hanspaulce. V roce 1939 byl táta, Vladimír Čapek, dosud sekretář Sva-zu českosbratrské mládeže evangelické při synodní radě, zvolen farářem ve sboru Praha Žižkov II, a tak jsme se stěhovali do Tomkovy, později Čajkovského ulice 8. Ten rok se k nám přistěhoval dědeček Josef Čapek, emeritní farář a senior z Třebechovic pod Orebem. Žil u nás 23 let do své smrti a maminka se po celá ta léta k němu chovala obdivuhodně jako velkorysá a obětavá snacha. Na začátku války jsem onemocněl obrnou a maminka mně darovala mnoho krve a zřejmě mne zachránila před nějakým postižením. Jako paní farářová byla ve sboru velkou oporou svému manželo-vi. Byla jí cizí jakákoli nevšímavost vůči lidem. Usmála se, začala hovor, byla plná účasti a zájmu, vždycky měla upřímně zaujetí pro lidi prosté, chudé, ostrčené, zapomenuté a ohrožené. V našem domě žila židovská rodina Lustigových, která se na před-

volání musela dostavit na shromaž-diště v Holešovicích. Říkali, že se brzo vrátí. Darovali nám loutkové divadlo, aby se nedostalo do rukou německým dětem. Maminka vzpomínala, jak se s nimi v pět hodin ráno rozloučila na schodišti a jak se za nimi dívala z okna, když odcházeli, dva synové a za nimi rodiče s kabelami. Nikdy se nevrátili. 9. května 1945 mne vzala podívat se na vojáky Rudé armády na tancích v ulici později nazvané Koně-vova. Cestou jsme viděli, jak v Bořivo-jově ulici naši lidé týrají na chodníku klečící Němku a někdo mluvil o vy-píchnutí očí, ale k tomu zřejmě nedo-šlo. Měli připraveny kbelíky s vodou, kdyby omdlela. Maminka se jí zastala, ale ti lidé se na ni osopili.

Vděčně vzpomínala na své rodiče, na dětství a mládí v Jihlavě. Byla nej-mladší z deseti dětí, narodila se v Sa-lavicích. Všichni v příbuzenstvu jí říkali Inka a to pochází ze jména Ernestina, Arnoštka. Měla své sourozence a jejich rodiny ráda, dovedla soucítit s těmi, kteří měli nějaké trápe-ní a problémy, ale uměla také debato-vat s profesory, švagry Janem B. Čap-kem a Milíčem Čapkem. V roce 1946 k

nám třem, Pavlovi, mně a Petrovi, při-byl Ondřej a ten na rozdíl od nás v dětství zažil, co to je mít maminku v zaměstnání. Pracovala v Mykopro-duktě jako úřednice a když tam skon-čila, překládala pro ni texty o houbách z angličtiny. Nás syny s porozuměním provázela školami, vojenskou službou, v za-městnání a v našich rodinách. Jména vnoučat a pak i pravnučat si pamato-vala i ve svém vysokém věku. Po smrti manžela, táty, v roce 1981 ma-minka bydlela sama, ráda žila ve sboru, četla, sledovala televizi, navště-vovala sousedy, přijímala návštěvy, pohostila je, vyslechla mnohé příběhy a dovedla povzbudit. Měla neokázalou a činnou víru, která dohlédne i za smrt. V posledních měsících žila u svých synů. V únoru 2005 ještě sepsala vzpomínky na své rodiče a sourozence. Zemřela v Liberci v nemocnici 9. března 2005. Rozloučení bylo v krematoriu v Praze Strašnicích. Urnu jsme uložili do skříňky hrobu vedle tátovy urny na olšanském hřbitově. Vděčně na ma-minku a tatínka vzpomínáme.

Jan Čapek

původního stvoření, ale jsou důsledky hříchu. Pozorování světa i svědectví Písma tak vedou k témuž závěru: Žijeme v porušeném světě. Jsme součástí porušeného stvoření, které se nalézá ve stavu „otroc-tví zániku“ (Ř 8,21) a které vyhlídí po budoucím vysvobození (Iz 65,17-25; Zj 21,1-5). V těchto souvislostech není až tak podstatné, jakého slovního obratu pro svo-ji výchozí situaci použijeme. Podstatným je, zda na základě harmonického svědectví celého Písma dobře rozumíme tomu, že na tento svět všichni bez rozdílu přicházíme jako Bohu vzdálení hříšníci. Na Adamově smrti se nepodílíme tím, že hřešíme, nýbrž tím, že hříšníky už jsme - od chvíle svého příchodu na svět. Bez ohledu na to, zda se nám pojem „dědičný hřích“ zamlouvá či nikoli, nebo jak vztahu mezi hříchem a sexem rozuměl středověk.

Josef Potoček

50 let mužského sboru CB

K jeho založení byli tehdejší sbor-mistři pražských sborů Jednoty čes-kobratrské (dnešní CB) inspirováni především Pěveckým sdružením moravských učitelů. Zároveň toužili oslavovat Pána Boha společně s dal-šími mladými křesťany zpěvem – způsobem, který byl v tehdejší tota-litní době jedním z mála možných. Bratr Bohumil Kejř st. vzpomíná, jak svolal schůzku sbormistrů, bratří Jiřího Nováka, Václava Šímu a Bla-hoslava Košťáka.

Po modlitebním ztišení se rozhodli založit Spojený mužský sbor Praha, později přejmenovaný na Mužský sbor CB. K této službě se přihlásilo asi 70 zpěváků z mnoha sborů JČ. Jejich průměrný věk byl mezi 20 – 30 roky. V průběhu let se ve sboru vy-střídalo na 120 zpěváků.

SMS Praha zpíval poprvé 3. března 1956 v modlitebně Jednoty čes-kobratrské na Vinohradech. První písní, kterou jsme zpívali, byl Žalm 23 od Zdeňka Čepa. Bratr Čep píseň sám dirigoval. Ostatní písně na za-hajovacím večeru dirigoval bratr Bohumil Kejř. Ten za 15 let svého působení vtiskl sboru solidní umě-leckou úroveň. Po něm převzali tak-tovku bratři Jiří Novák, Blahoslav Košťák, Bohumír Toušek a Mírek Raus.

MSCB měl během 37 roků v reper-

toáru 226 písní. Uskutečnil 167 zá-jezdů do všech sborů CB v Česko-slovensku, ale též do sborů ČCE a BJB. V zahraničí vystupoval v býva-lé NDR, SRN, Anglii a Holandsku. Zpívalo se většinou zpaměti, zvláště v začátcích sboru.

Odklon veřejnosti (i naší církevní) od aktivní účasti na sborovém zpěvu způsobil ukončení činnosti MSCB. Z původních mladých zpě-váků se postupně stávali duchodci a nové, mladé jsme marně do sboru lákali.

Nastal čas, kdy jsme se museli roz-hodnout, zda pokračovat v práci v menším obsazení, nebo činnost MSCB ukončit. Po modlitebním hle-dání Boží vůle a vzájemné dohodě jsme 24. října 1992 - opět ve vino-hradském sboru CB - uskutečnili poslední vystoupení. Děkovali jsme Pánu Bohu za požehnaných 37 let služby MSCB.

Letos, kdy vzpomínáme, že před 50 roky byl MSCB založen, bychom rádi, dá-li Pán, v podzimním termí-nu zazpívali při vzpomínkovém ve-čeru v modlitebně CB v Praze na Vinohradech asi 10 – 12 písní z kme-nového repertoáru sboru.

(Zpracováno podle poznámek B. Kejře st. a J. Nováka.)

Ladislav Štifter

Inzerce

LEVNÁ DOVOLENÁ v době školních prázdnin v Karlových Varech. Informace http://web.telecom.cz/futtl, e-mail: futtl@seznam.cz.

č. 6

NABÍZÍME PODNÁJEM 1+1 (pokoj 20 m² , kuchyňka a příslušenství) pro dva studenty (ky) v 1. p. rodinného domku v Praze 9, 10 min. autobusem od konečné metra B. Černý Most. Kontakt: 281920848.

č. 3

PRONAJMEME zařízený pokoj na Praze 4 u metra. Tel.: 775 254 848

č. 8

KORANDŮV SBOR v PLZNI nabízí pracov-ní uplatnění ve dvou oblastech sborové služby: zajištění práce sborové sestry spojené s vedením účetnictví sboru a zajištění služeb kostelníka a domovníka v prostorách kostela a sborových domů. Obě zaměření práce je možno obsazovat odděleně, vítána by však byla mladá (příp. manželská) dvojice pracovníků. V tomto případě je možno jednat o per-spektivním řešení bytových otázek. Své nabídky zasílejte do konce března na adresu Korandův sbor, Anglické nábř. 13, Plzeň, e-mail: plzen-koranduv-sbor@evangnet.cz

č. 4

KONKURZ

Synodní rada Českobratrské církve evangelické vyhláshuje výběrové řízení na místo ředitele/ředitelky Bratrské školy - církevní základní školy, Rajská 300/3, Praha 7.

Požadavky:

Vysokoškolské vzdělání, minimálně 5 let praxe ve výkonu přímé pedagogické činnosti nebo v činnosti, pro kterou jsou potřebné znalosti stejného nebo obdob-ného zaměření, nebo v řídicí činnosti nebo v činnosti ve výzkumu a vývoji, splnění předpokladů podle § 3 zákona č. 563/2004 Sb., organizační a řídicí schop-nosti, schopnost hledat a vytvářet dlou-hodobé finanční zdroje rozvoje školy, vstřícný vztah k dětem a schopnost týmové práce, znalost školské legislati-vy, výhodou - aktivní znalost Aj nebo Nj.

Podklady k výběrovému řízení:

Ručně psaný životopis, písemné zpraco-vání koncepce řízení školy, motivační dopis (max. A5), ověřené doklady o dosavadním vzdělání, výpis z trestního rejstříku.

Nástup na funkci ředitele/ředitelky:

21. srpna 2006.

Výběrové řízení proběhne 12. května 2006

Přihlášky do výběrového řízení společ-ně s podklady zasílejte do 21. dubna 2006 na adresu: Českobratrská církev evangelická Ústředí Evangelické akademie (ÚEA) Jungmannova 9, pošt. příhr. 466, 111 21 Praha 1 **Na obálce uveďte: Výběrové řízení Bratrská škola** Bližší informace podá ředitel ÚEA Martin Čech na tel. čísle: 224 999 223

Pozvánky

EKOLOGICKÁ SEKCE ČESKÉ KŘESŤANSKÉ AKADEMIE zve na úterý 14. března do přízemí kláštera Emauz (Praha 2, Vyše-hradská 49) na besedu s Mgr. Tomášem Tožičkou, věnovanou spravedlivému obchodu (Fair Trade). Začátek v 17.30 h.

(jNe)

BETLÉMSKÁ KAPLE (Prokopova 4, Praha 3 - Žižkov) - zve na přednášku Petra Brodského: „Evangeličtí krajané ve vý-chodní Evropě“. Koná se v sobotu 11. března v 18 h.

(zŠ)

KOSTNICKÁ JEDNOTA - místní odbor Lysá nad Labem zve na přednášku dr. Dagmar Čapkové: „Kdo byl Jan Amos Komenský“. Koná se ve sborovém do-mě ČCE v Lysé n. L. v neděli 12. března od 14.30 h. Přednáška se koná k výročí narození (28. 3. 1592 - pravd. v Nivnici) učitele národů a biskupa pronásledova-né Jednoty bratrské, který všechno, co znal, všechno, co uměl, co ho při jeho práci a po celý jeho strastiplný život sli-lo a vedlo, chtěl věnovat, jak to on sám nazval „všeobecné nápravě věcí lid-ských“ a především svému národu.

(red)

MEZINÁRODNÍ SPOLEČNOST A. DVOŘÁKA O.P.S. a FARNÍ SBOR ČCE V PRAZE NA VINOHRADECH zvou na koncert s před-náškou, který se uskuteční ve čtvrtek 16. března v 18 h v evangelickém koste-le na Vinohradech, Praha 2, Korunní 60.

Přednášet bude mons. Václav Malý na téma Křesťan a politika.

Hudební program:

Robert Schumann: Symfonické etudy op. 13
Franz Schubert: Dvě písně
Antonín Dvořák: Biblické písně
Franz Liszt: „Sv. František de Paul po vlnách krácející“
Vstupné je dobrovolné.

Bohoslužby

12. 3. 2006

ČESKOBATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ
Braník, Modřanská 118: 9.30 (1. n. rodinná, 3. n. VP)
L. Rejchrt - **Dejvice**, Z. Wintra 15: 9.30
Hud-c - **Horní Počernice**, Třebešovská 2101: 9 - **Jarov**, U kněžské louky 9: 9.30
Plzáková - **Kliment**, Klimentská 1: 9.30
Halamová - **Ko-bylisy**, U školské zahrady 1: 9.30
Erdinger (Drobík 3. případně 5. ne a každou 1. neděli v měsíci ekumenické česko-korejské bohoslužby + VP; 2. - 5. ne 11.30 korejské bohosl, kaz. Lee) - **Libeň**, U pošty 6: 9.30
Nekvasil - **Martin ve zdi**: 19.30 - **Modřany**, Písková 6: 9.30
Šorm - **Nusle**, Zateckých 11: 9.30
Škeříková - **Radotín**, Na betonce: 9.30 - **Salvátor**, Salvátorská 1: 9.30
M. Rejchrt - **Smíchov**, Na Doubkové 8: 9.30
Voříšek VP - **Spořilov**, Donovalská 1862: 9.30
Bísek - **Strašnice**, Kralická 4: 9
Klinecký - **Střešovice**, n. Před bateriemi 22: 9.30
Pavel Pokorný - **Uhrňeves**, Husovo n. 378: 9 - **Vinohrady**, Korunní 60: 9.30
Jaromír Strádal st. - **Vršovice**, Tulská 1: 9.30
Ort - **Žižkov I**, Prokopova 4: 9.30
Lange - **Žižkov II**, Čajkovského 10: 9.30
Strádal

EVANGELICKÁ CÍRKEV A.V. v ČR
Nové Město, V Jirchářích: 9.30
Tillinger - 11.00 v anglickém jazyku: Krikava; večerní bohosluž-by: středa 18.00
SLEZSKÁ EVANGELICKÁ CÍRKEV A.V.
U sv. Michala, V Jirchářích 15.00

BRATRSKÁ JEDNOTA BAPTISTŮ
Vinohrady, Vinohradská 68: 10 Šolc ml. 18 boho-sluzby v ruštině - **Pankrác**, Na Topolce 14: 10
Mečkovský
OCHRANOVSKÝ SBOR (dřívě JB)
Nové Město, Hálkova 5: 9
Kejř
CÍRKEV BRATRSKÁ
Nové Město, Soukenická 15: 10
P. Grulich - **Žiž-kov**, Koněvova 24: 9.45
Kaleta - **Vinohrady**, Řím-ská 43: 9.30
Mošner - **Smíchov**, Vrázova 4: 9.30
B. Matulík - **Mezinárodní sbor**, Peroutkova 57: 10.30
John Waldrop - **Horní Počernice**, Ve žlízku 168: 9 a 19
Kloubek - **Dejvice**, Hotel Krystal, J. Martího 2: 10
Heczko - **Praha 4** - **Jižní Město**, Dubnová 806: 17
Filip - **Praha 4** - **Šeberov**, V La-dech 10.00
D. Javornický - **Praha 9** - **Černý Most**, Stoliňská 2417/41b, - 17.30
hod. T. Grulich - **Zbraslav**, Praha 5, Zákl. škola Nad Parkem: 9.30
Hart - **Praha 13** - **Stodůlky**, Gymnázium J. Hey-rovského, Mezi Školami 29: 10.00
M. Šrámek

EVANGELICKÁ CÍRKEV METODISTICKÁ
Nové Město, Ječná 19: 9.30
Procházková, VP-**Vršovice**, 28. pluku 15: 9.30 a 18
VP Botoš - **Strašnice**, Vilová 26: 10
Kuchyňka - **Horní Poče-rnice**, Křovínovo n. 12: 9.30
P. Hradský
CÍRKEV ADVENTISTŮ S.D. (*sobotu*)
Vinohrady, Londýnská 30: 9 a 14
Cepl - **Dejvice**, Zikmunda Wintra 15: 9.30
Čík - **Smíchov**, Pe-routkova 57: 9 a 14
Jonczy - **Spořilov**, Žilinská 4: 9 a 14
Cepl - **Strašnice**, Vilová 26: 9 a 14
Hrdinka - **Krč**, kaple v Thomayerově nemocnici: 9 a 17
Beneš
APOSTOLSKÁ CÍRKEV
Praha 10 - **Vršovice**, budova ECM, 28. pluku 15: 14.30
STAROKATOLICKÁ CÍRKEV
Rotunda sv. Kříže, ul. Karoliny Světlé: út 18 (s kytarou pro mládež), ne 17 (Hejbal, Růžicka, Husák) - **Kaple sv. Máří z Magdaly**, u Čechova mostu: ne 10 (Holeton, Růžicka) - **Kaple sv. Ro-diny** (pod Nuselskými schody): čt 18 (Tvrděk)
PRAVOSLAVNÁ CÍRKEV
Katedrální chrám sv. Cyrila a Metoděje v Praze 2, Resslova 9: so 17, ne 9 - Šuvarský - **Chrám Zesnutí Přesvaté Bohorodice**, Praha 3, Olšanské hřbitovy: ne 10
igumen Silvestr - **Modlitebna sv. Nikolaje**, Praha 6, Rooseveltova 29: ne 10 - Koudela - **Chrám Zvěstování Přesvaté Bohoro-dice**, Praha 2, Na Slupi: ne 10 - Dandar, Stojka
SHROMÁŽDĚNÍ ARMÁDY SPÁSY
Praha 5 - **Smíchov**, Lidická 18: 10.15 - **Praha 3**, **Biskupcova** 36: 10.00
BOHOSLUŽBY V ANGLIČTINĚ - **Praha 5** - **Smíchov**, Peroutkova 57: 10.30 (mezinár. sbor) - **Kliment**, Klimentská 1: 11 VP (anglickánské) - **Vinohrady**, Vinohradská 68: 11 (bapt.) - **V Jirchářích**: 11 VP (luteránské) -

BOHOSLUŽBY V NĚMČINĚ Praha 1, **Martin ve zdi**: 10.30

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - **KOSTNICKÉ JISKRY** vydávají Kostnická jednota a sdružené evangelické církve v ČR. Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
Řídí redakční rada. Redaktor: Mgr. Zdeněk Škrabal
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává. Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuce Mediaservis s.r.o., Abocentrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno, objednávky tel.: 541 233 232, reklamace 800 800 890
A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365